

Te besluiten om:

1. De verordening tot eerste wijziging van de Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023 vast te stellen.

Inleiding

In 2023 zijn de financiële verordeningen geactualiseerd. De aanleiding was de wijziging van wet- en regelgeving. De belangrijkste wijziging betrof de invoering van de rechtmatigheidsverklaring die door het college afgegeven moet worden over de jaarstukken.

In oktober 2023 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De definitie van begrotingsonrechtmatigheden is aangepast. Dit heeft op 20 november 2023 tot een nadere duiding door de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in een Q&A over de rechtmatigheidsverantwoording geleid inzake begrotingsafwijkingen anders dan lastenoverschrijdingen. Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn op zichzelf niet per definitie onrechtmatig. Deze kunnen echter wel onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. De commissie BBV geeft hierbij aan dat met name het begrip 'tijdig' goed moet worden gedefinieerd in de afspraken tussen raad en college, waarbij dit ook kan betekenen: bij de jaarrekening. Wij stellen u voor om hierop de financiële verordening aan te passen (argument 1.2 en 1.4). Ook worden een paar tekstuele aanpassingen betrokken bij deze herziening. Deze aanpassingen worden hieronder nader geduid.

Argumenten

1.1 De wijziging van de kadernota rechtmatigheid vergt aanpassing van de financiële verordening.

In eerdere versies van de kadernota rechtmatigheid ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording was de volgende definitie over begrotingsrechtmatigheid opgenomen:

***Begrotingsonrechtmatigheden:** Hiervan is sprake als het College van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten afwijkt van de budgetten die door raad zijn vastgesteld. Hiervan is sprake als het lasten of investeringsbudget is overschreden(a), de baten (opbrengsten) door het doen of nalaten van een financiële beheershandeling lager zijn dan het door de raad vastgestelde budget (b) of voor het door de raad vastgestelde budget minder doelen of activiteiten zijn gerealiseerd dan begroot voor het betreffende budget (c).*

Deze definitie leidde tot conclusies dat alle onderschrijdingen van lasten of baten een begrotingsonrechtmatigheid (kunnen) zijn. In de geactualiseerde kadernota rechtmatigheid van oktober 2023 is de definitie aangepast. Over- en onderschrijdingen van baten of onderschrijdingen van lasten/investeringen betreffen op zichzelf geen begrotingsonrechtmatigheden, maar het kan wel onrechtmatig zijn als deze afwijkingen niet tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt (met andere woorden niet tijdig aan de raad zijn gemeld).

Het gaat dus om het tijdig melden. Wat tijdig is, wordt bepaald door de interne afspraken tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders over het rapporteren van afwijkingen en het aanpassen van de begroting. Wij stellen voor, om hiervoor op twee plaatsen de financiële verordening (argument 1.2 en 1.4) te wijzigen.

1.2 Aan hoofdstuk 2. 'Begroting en verantwoording', Artikel 7. Jaarstukken moet een derde lid worden toegevoegd.

Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. In de situatie waarin de accountant een oordeel moest geven over de rechtmatigheid nam de accountant niet alle begrotingsonrechtmatigheden mee in zijn oordeelsvorming, maar die waren daarmee nog niet rechtmatig. In de situatie dat het college zich moet verantwoorden is het logisch dat dit over alle overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) gaat. In de rechtmatigheidsverklaring zelf kan wel worden aangegeven welk gedeelte van overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) op basis van vooraf vastgesteld beleid (zie artikel 12.4) als acceptabel worden aangemerkt. Deze worden dan niet verder toegelicht.

Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.

Om dit te voorkomen, wordt aan hoofdstuk 3 'Begroting en verantwoording', Artikel 7. Jaarstukken een derde lid toegevoegd.

1.3 Met de vaststelling van de jaarstukken stemt de raad in met én accordeert de begrotingsafwijkingen.

Op deze wijze wordt de jaarrekening gedefinieerd als moment van tijdig informeren van de laatste afwijkingen van het begrotingsjaar. Dit is uiteraard geen wijziging van de begroting, want die moet uiterlijk 31 december van het begrotingsjaar door uw raad zijn vastgesteld.

1.4 In Hoofdstuk 3 'Rechtmatigheid', Artikel 12. Begrotingsrechtmatigheid, moet in lid 4 'iedere afwijking' vervangen worden door 'lastenoverschrijding'.

Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Derhalve wordt in lid 4 'iedere afwijking' vervangen door 'lastenoverschrijding'.

1.5 In Hoofdstuk 3. 'Rechtmatigheid', Artikel 10. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording moet in lid 3 'rapportagegrens' vervangen worden door 'verantwoordingsgrens'.

In de huidige versie van de financiële verordening is per abuis in artikel 10, lid 3 het begrip 'rapportagegrens' opgenomen, dit moet echter 'verantwoordingsgrens' zijn.

1.6 In de bijlage afschrijvingsbeleid moet worden verwezen naar artikel 14 in plaats van artikel 13.

In de bijlage afschrijvingsbeleid is per abuis aangegeven dat deze bijlage hoort bij artikel 13 van de Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023, dit moet echter artikel 14 zijn.

1.7 De Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023 is dan actueel en sluit aan op de praktijk.

De verordening dient te voorzien in kaders die voldoen aan de actuele wet- en regelgeving.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Kanttekeningen

1.1 Als de verordening niet wordt aangepast dan moet er worden gerapporteerd over onrechtmatigheden, die in het verleden ook niet werden betrokken bij het rechtmatigheidsoordeel.

In de situatie waarin de accountant een oordeel moest geven over de rechtmatigheid nam de accountant niet alle begrotingsonrechtmatigheden mee in zijn oordeelsvorming. Door aanpassing van de verordening worden dergelijke overschrijdingen als acceptabel beschouwd.

Vervolg

Nadat uw raad de nieuwe verordening heeft vastgesteld, zullen wij deze publiceren. De verordening treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2023.

Bijlagen

1. Verordening tot eerste wijziging van de Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023.
2. Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023 met gemarkeerde wijzigingen.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM